

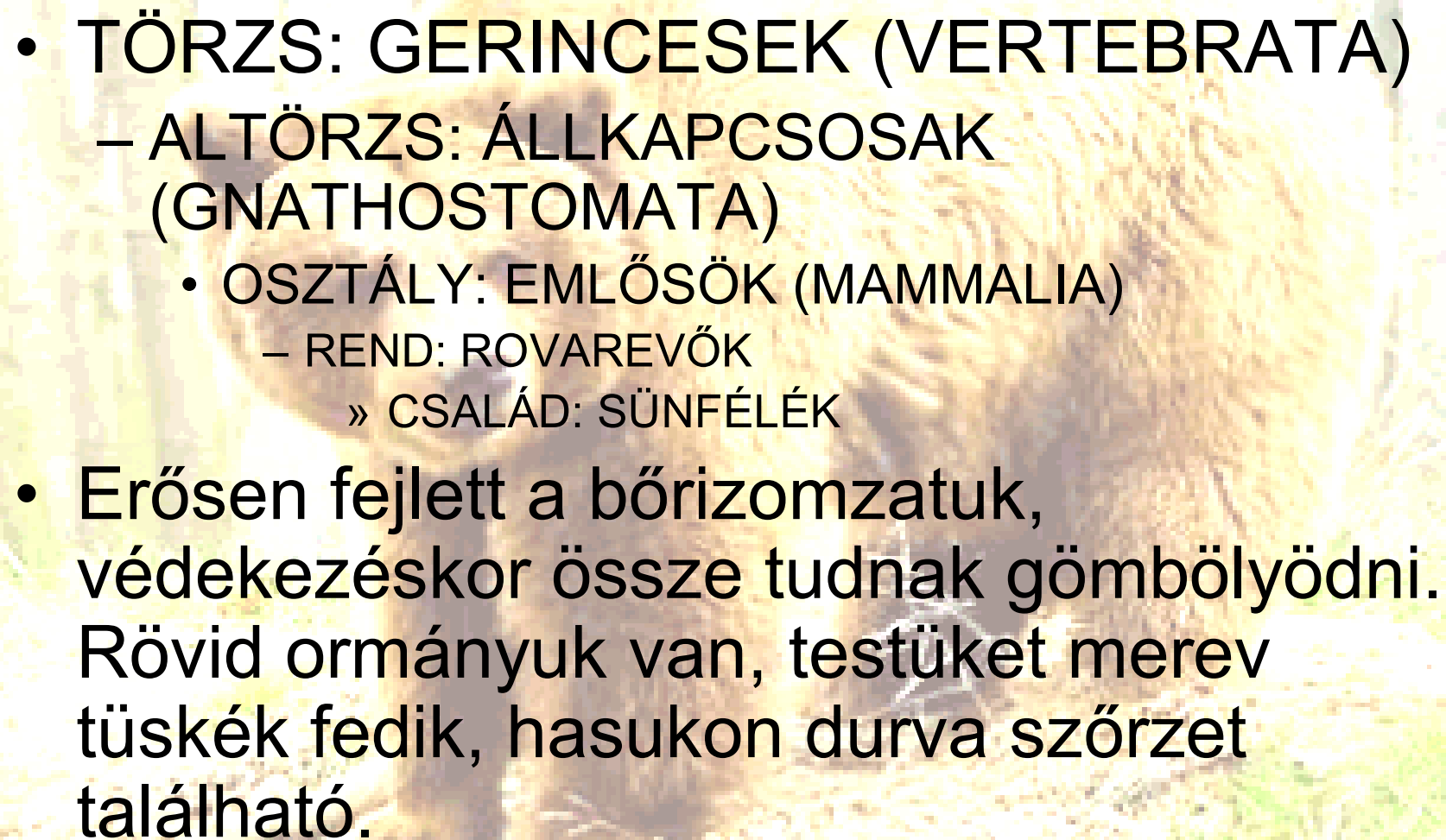
14/b tétel

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

A photograph of a brown bear standing in a forest. The bear is the central focus, with its body and head clearly visible. The background consists of many thin tree trunks, creating a dense forest setting. The lighting is bright, suggesting a sunny day.

GERINCES RENDSZERTAN V. EMLŐSÖK

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: ROVAREVŐK
 - » CSALÁD: SÜNFÉLÉK
 - Erősen fejlett a bőrizomzatuk, védekezésükre össze tudnak gömbölyödni. Rövid ormányuk van, testüket merev tüskék fedik, hasukon durva szőrzet található.

KELETI SÜN (*Erinaceus concolor*)

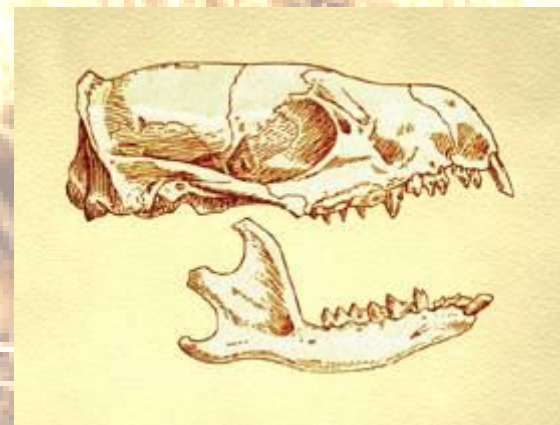
- Erősen fejlett a bőrizmzatuk, védekezéskor össze tudnak gömbölyödni. Rövid ormányuk van, testüket merev tüskék fedik, hasukon durva szőrzet található.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

KELETI SÜN (*Erinaceus concolor*)

- Hazánkban mindenütt gyakori faj.
- Táplálékát rovarok, férgek, puhatestűek, tojás, madárfiókák képzik. Téli álmot alszik.
- Védett, természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

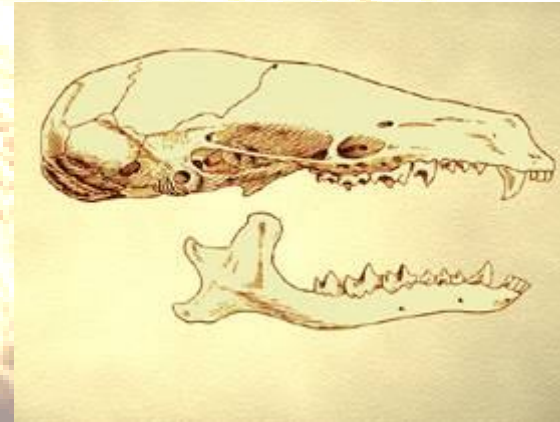

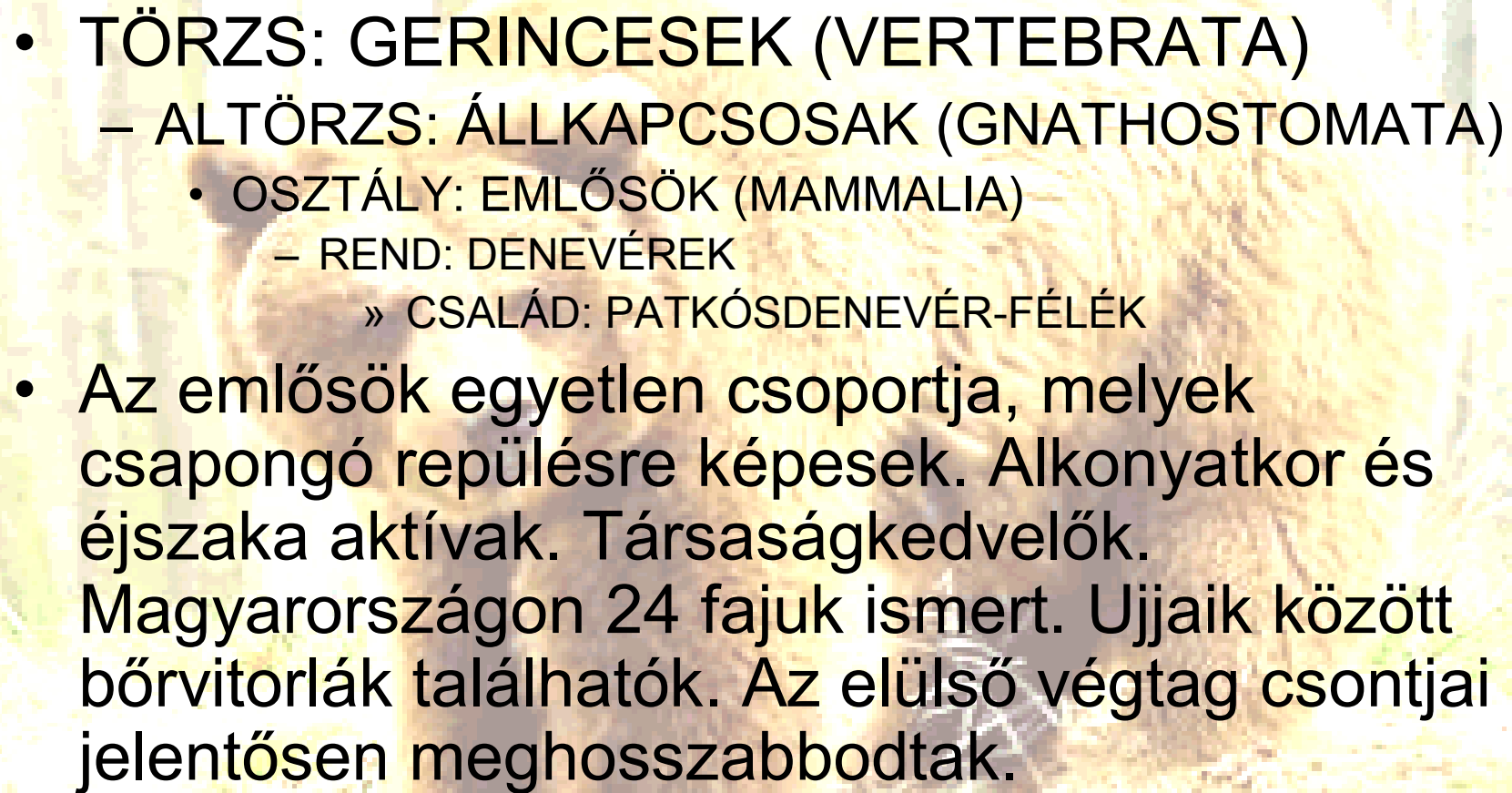
-
- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**
 - **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**
 - **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**
 - **REND: ROVAREVŐK**
 - » **CSALÁD: VAKONDFÉLÉK**
 - **Föld alatti életmódhoz alkalmazkodtak. Testüket hosszú, bársonyos szőr fedi, mellső lábuk ásásra módosult.**

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

KÖZÖNSÉGES VAKOND (*Talpa europaea*)

- Főleg az alföldi élőhelyeken gyakori. Élőhelyét a vakondtúrások jelzik. Járatait a lazább vagy középköttött talajban ássa.
- Földben élő rovarokkal, lárvákkal, férgekkel táplálkozik.
- Védett, természetvédelmi értéke 2.000 Ft. pázsitos parkokban befogható.

-
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: DENEVÉREK
 - » CSALÁD: PATKÓSDENEVÉR-FÉLÉK
 - Az emlősök egyetlen csoportja, melyek csapongó repülésre képesek. Alkonyatkor és éjszaka aktívak. Társaságkedvelők. Magyarországon 24 fajuk ismert. Ujjaik között bőrvitorlák találhatóak. Az elülső végtag csontjai jelentősen meghosszabbodtak.

NAGY PATKÓSDENEVÉR (*Rhinolopus ferrumequinum*)

- Az orrlyukak között, a szemek körül összefüggő összefüggő bőrlebeny, patkó található.
- Évente egy kölykük születik. Emlőik száma 1 pár.
- Pihenéskor szabadon függenek, beborítják magukat a szárnyvitorlájukkal.

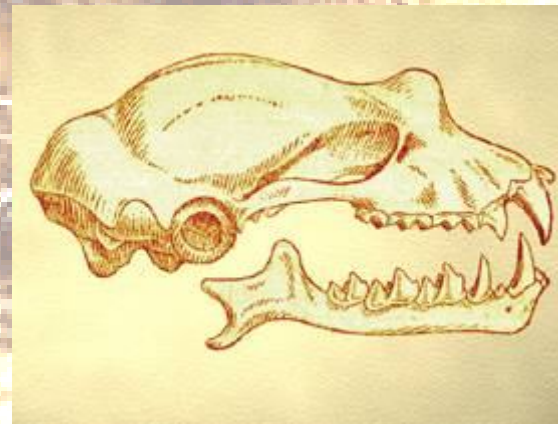

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

NAGY PATKÓSDENEVÉR

(*Rhinolopus ferrumequinum*)

- A legnagyobb termetű hazai hegyvidéki faj.
- Testhosszúsága 55-70 mm, szárnyfesztávolsága akár 40 cm is lehet.
- Barlangokban, bányákban telel, nyáron padlásokon, tornyokban él.
- Fokozottan védett, természetvédelmi értéke 100.000 Ft.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**
 - **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**
 - **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**
 - **REND: RAGADOZÓK**
 - » **CSALÁD: KUTYAFÉLÉK**
 - **Hosszú lábú, karmaikon járó kitartó ragadozók. Karmaik tompák, nem húzhatók vissza.**

FARKAS (*Canis lupus*)

- Hazánkban főként hideg teleken jelennek meg kóborló egyedei. A Zemplénben már megtelepedett.
- Egértől kezdve a gímszarvasig minden zsákmányol, ínséges időkben mindenevő.
- Fokozottan védett, természetvédelmi értéke 250.000 Ft.
- Testnagysága a német juhászkutyáéval egyezik meg.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

VÖRÖS RÓKA (*Vulpes vulpes*)

- Európa leggyakoribb közepes testű ragadozója.
- Főként rágcsálókkal, ritkábban apróvaddal táplálkozik. Baromfiféléket is elkap lakott területeken.
- Egész évben lőhető, csapdázható.

VÖRÖS RÓKA (*Vulpes vulpes*)

- Állománynagysága a zsákmányállatok számától függ, sokszor felszaporodik.
- Ősszel növényeket, gyümölcsöket is fogyaszt.
- A veszettség vírusát (lyssa) is terjeszti.

-
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSAK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: RAGADOZÓK
 - » CSALÁD: MEDVEFÉLÉK

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

BARNAMEDVE (*Ursus arctos*)

- Zömök, nagy testű, talpon járó ragadozó.
- Mindenevő faj.
- Testhossza 2-2,5 m, testtömege 170-250 kg.
- ÉK Magyarországon a Kárpátokból elkóborolt példányai ritkán megjelennek.
- Védett, természetvédelmi értéke 50.000 Ft.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- A large brown bear is the central focus of the image, standing in a forest. The bear is facing slightly to the left, with its head turned towards the camera. Its fur is thick and brown, and it has a long, shaggy mane around its neck. The background consists of tall, thin tree trunks and some green foliage, suggesting a forest environment. The lighting is bright, possibly from sunlight filtering through the trees.
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: RAGADOZÓK
 - » CSALÁD: MACSKAFÉLÉK

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

VADMACSKA (*Felis silvestris*)

- A házi macska egyik őse.
- Táplálékát főként rágcsálók képzik, de az apróvad állományt is károsíthatja.
- A veszettség vírusát hordozhatja.
- Védett, természetvédelmi értéke 50.000 Ft.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**
 - **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**
 - **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**
 - **REND: RAGADOZÓK**
 - » **CSALÁD: MENYÉTFÉLÉK**
 - **Hosszú testű, rövid lábú kisragadozók. Kellemetlen szagú váladékot termelő mirigyeik vannak.**

VIDRA (*Lutra lutra*)

- Vízi ragadozó. Értékes prémje miatt vadászták, Európában veszélyeztetett faj.
- Halastavakban, álló vizekben él, egyedszáma emelkedik.
- Fokozottan védett, természetvédelmi értéke 250.000 Ft.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

VIDRA (*Lutra lutra*)

- A vízpartokon lévő kotorékát nehéz felfedezni. Kotoréka a víz alatt nyílik, a növényzettel dúsan benőtt szakaszokat kedveli.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

BORZ (*Meles meles*)

- Küllemében a többi menyétfélétől jelentősen eltér.
- Dombvidéki, nedvesebb területeken gyakoribb.
- Táplálékának felét növényi magvak, termések adják. Rágcsálókat, madárfiókákat, tojást is zsákmányol.
- Téli álmat alszik.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

NYEST (*Martes foina*)

- Az egész országban elterjedt. Gazdasági épületekben is előfordul.
- Táplálékát madarak, baromfifélék, rágcsálók, gyümölcsök alkotják.
- Hazánkban már nem védett faj.

MENYÉT (*Mustela nivalis*)

- Magyarországon mindenütt előfordul. Erdősávokban, töltéseken gyakoribb.
- Nagyon sok egeret, pockot zsákmányol, esetenként fécánosokban, baromfitelepeken is okozhat károkat.

EURÓPAI NYÉRC (*Mustela lutreola*)

- Bundája értékes, egyszínű sötétbarna.
- A víz melletti élőhelyeket kedveli.
- Elterjedési területe Európában egyre szűkül, Magyarországon már valószínűleg nem él.

- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**

- **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**

- **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**

- **REND: NYŰLALAKÚAK**

- » **CSALÁD: NYŰLFÉLÉK**

- **Növényi táplálékot fogyasztó emlősök. A nyúlfélék nagy termetűek, fülük nagy, hátsó lábuk jóval hosszabb, mint az elülső.**

MEZEI NYÚL (*Lepus europaeus*)

- Testtömege 4-5 kg. Hosszú fülének vége sötét színű. Farka rövid.
- Szinte mindenhol előfordul, mgi területeken is gyakori, károkat okoz.
- Fészket nem készít, csak vackot kapar.
- Látása, hallása jó, gyors futással menekül a ragadozók elől.
- Értékes vadászati apróvad.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

ÜREGI NYÚL (*Oryctolagus cuniculus*)

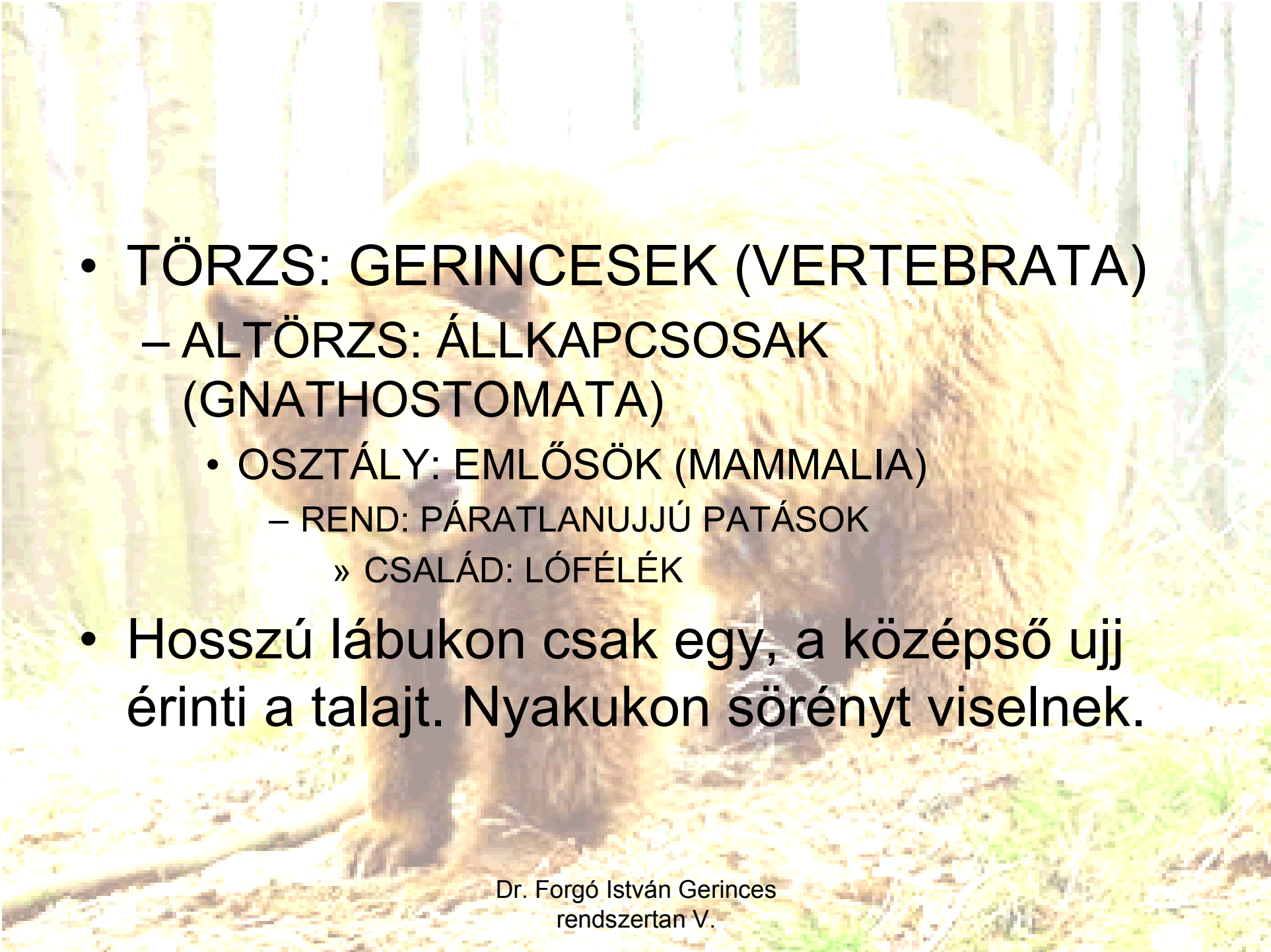
- A házinyúl vadon élő őse. Magyarországon csak a laza talajú területeken fordul elő, ahol könnyen képes kotorékot készíteni és a lágyszárú növényzet biztosítja a táplálékát.
- Kolóniákat alkot és alkonyatkor mozog.
- A mezei nyúlnál kisebb tömegű, max. 2 kg. Füle jóval rövidebb.

15/b tétel

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**
 - **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**
 - **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**
 - **REND: PÁRATLANUJJÚ PATÁSOK**
 - » **CSALÁD: LÓFÉLÉK**
 - **Hosszú lábukon csak egy, a középső ujj érinti a talajt. Nyakukon sörényt viselnek.**

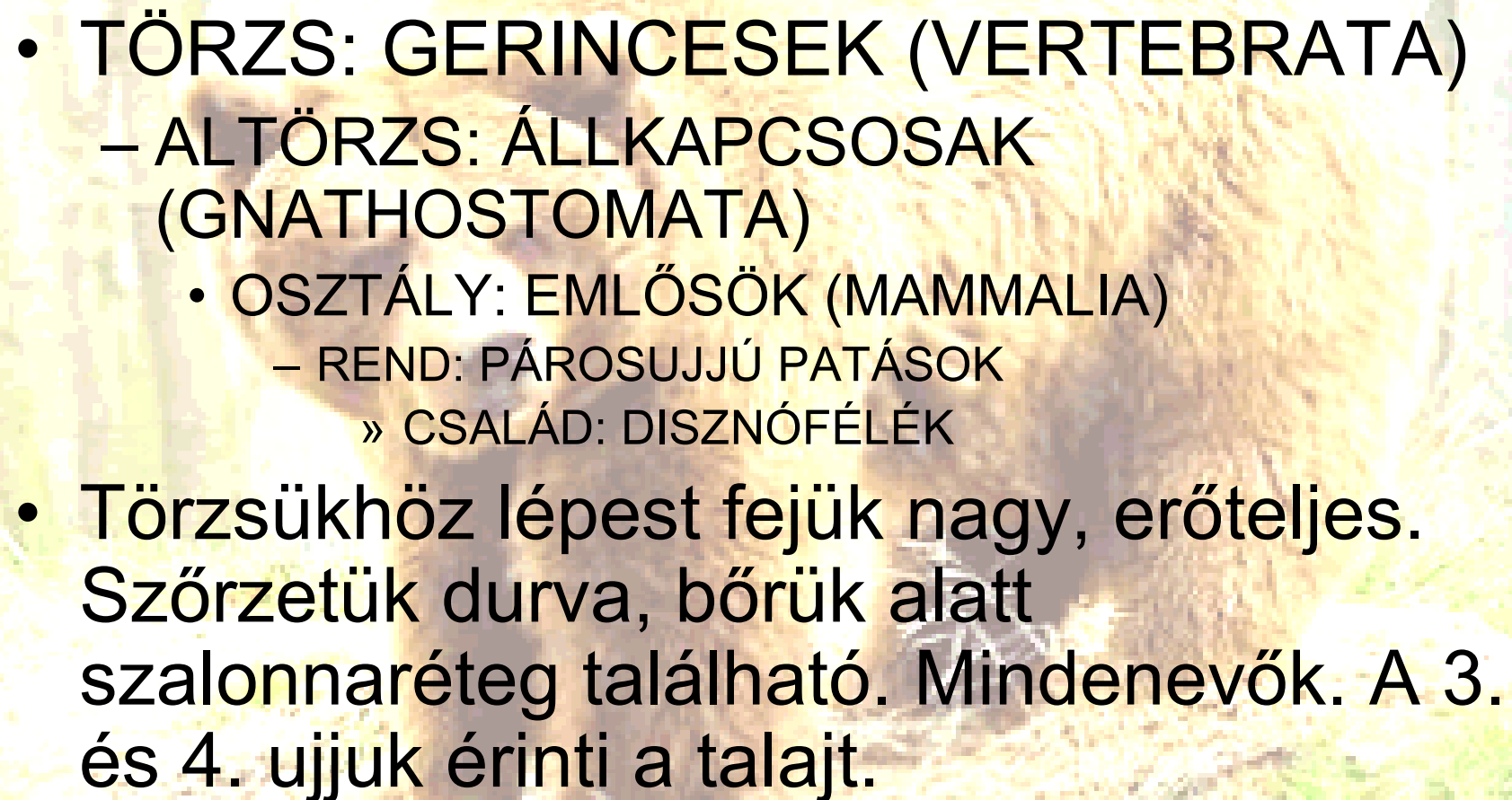
HÁZILÓ (*Equus caballus*)

HÁZI SZAMÁR (*Equus asinus*)

Dr. Forgó István Gerinces
rendszerintan V.

-
- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**
 - **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**
 - **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**
 - **REND: PÁROSUJJÚ PATÁSOK**
 - » **CSALÁD: DISZNÓFÉLÉK**
 - **Törzsükhöz lépest fejük nagy, erőteljes. Szőrzetük durva, bőrük alatt szalonnaréteg található. Mindenevők. A 3. és 4. ujjuk érinti a talajt.**

VADDISZNÓ (*Sus scrofa*)

- Hazánkban az utóbbi években már nem csak a hegyekben, hanem az Alföldön is gyakori.
- Kondákban él, melyeket a kocák, a süldők és a malacok alkotják.
- A kanok a bűgási időszakban keresik fel a kocákat (X-XII)

VADDISZNÓ (*Sus scrofa*)

- Hallása és szaglása fejlett, látása gyenge.
- Félénk állat, főként éjszaka aktív.
- Mezőgazdasági területeken kárt okozhat, értékes nagyvadunk.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**

- **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**

- **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**

- **REND: PÁROSUJJÚ PATÁSOK**

- » **CSALÁD: IGAZI SZARVASOK**

- **Nemes küllemű állatok. A hímek agancsot viselnek, melyet évente váltanak.**

ŐZ (*Capreolus capreolus*)

- Hazánkban gyakori faj. Alföldön és hegyvidéken egyaránt.
- Vadászati szempontból jelentős, világbajnok trófeák kerülnek ki a magyar állományból.
- Mezőgazdasági kártétele főként télen a csemetekertekben jelentősebb.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

ŐZ (*Capreolus capreolus*)

- Üzekedésének időszaka július, augusztus. A zigóta fejlődése decemberben válik intenzívvé. Következő év májusában a suta 1-2, ritkán 3 gidát ellik.

GÍMSZARVAS (Cervus elaphus)

- Összefüggő erdős területeken az Alföldön is előfordul.
- A fák kérgének lehántásával, kukoricatáblák letarolásával okozhat károkat.
- Vadászata szabályozott (IX-I). Gímtrófeáink világhírűek.

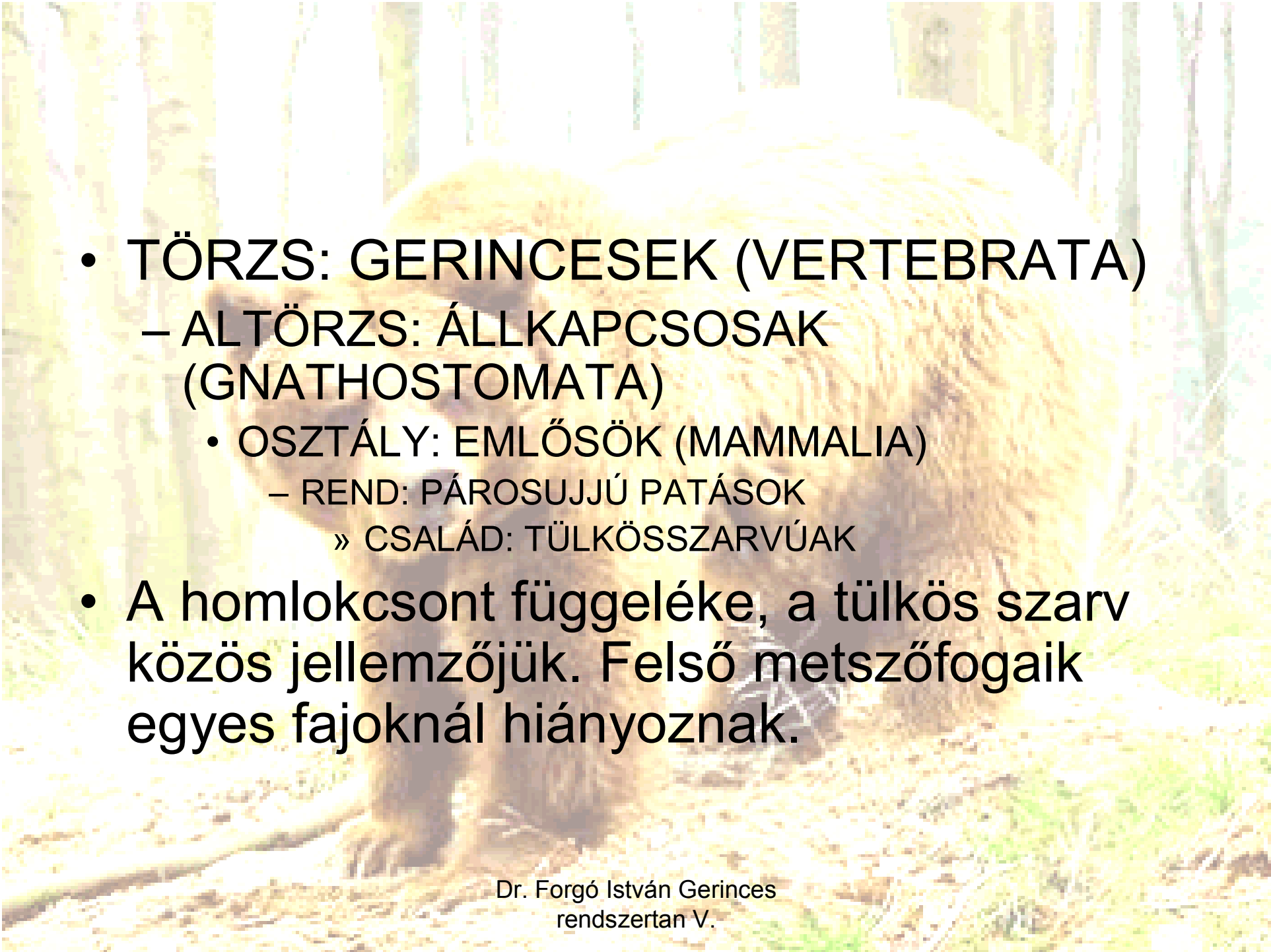
Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

DÁMSZARVAS (*Cervus dama*)

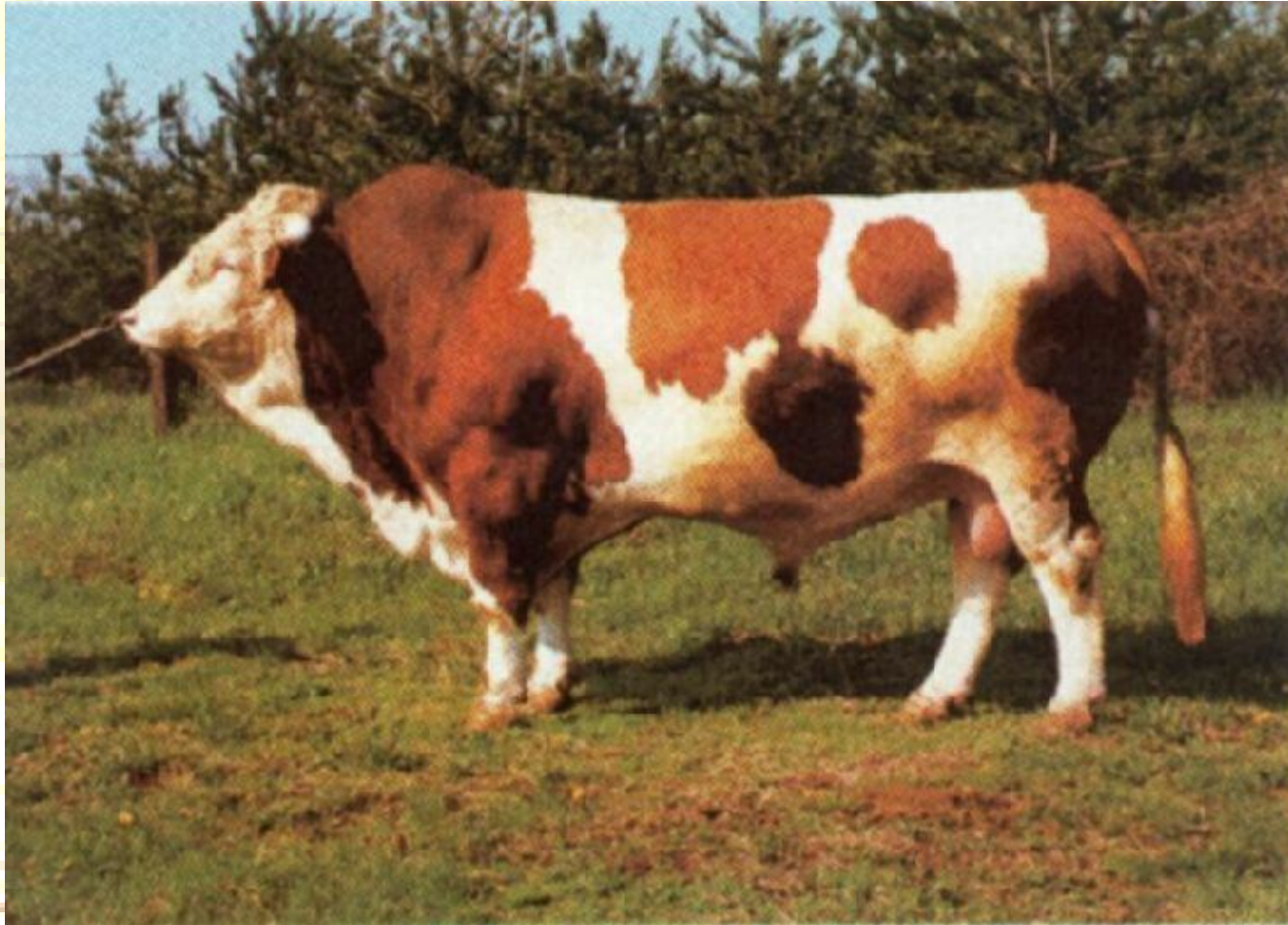
- Kisázsiai eredetű, minden földrészen meghonosodott. Nálunk eredetileg vadaskertekben tenyésztették, vad állományai is jelentősek.
- Agancsa lapátos, világrekord méretűek a hazai állományból kerülnek ki.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**
 - **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**
 - **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**
 - **REND: PÁROSUJJÚ PATÁSOK**
 - » **CSALÁD: TÜLKÖSSZARVÚAK**
 - **A homlokcsont függeléke, a tülkös szarv közös jellemzőjük. Felső metszőfogaik egyes fajoknál hiányoznak.**

SZARVASMARHA (Bos taurus)

Dr. Forgó István Gerinces
rendszerintan V.

BIVALY (*Bubalus domesticus*)

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

MUFLON (*Ovis musimon*)

- Eredetileg Korzikáról és Szardíniáról telepítették be Európa többi országába.
- Csigás szarva és téli szőrmés bőre értékes vadásztrófea.
- Mezőgazdasági károkozása nem jelentős.

HÁZI JUH (*Ovis aries*)

Dr. Forgó István Gerinces
rendszerintan V.

HÁZI KECSKE (*Capra hircus*)

Dr. Forgó István Gerinces
rendszerintan V.

-
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)

- OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: RÁGCSÁLÓK
 - » CSALÁD: MÓKUSFÉLÉK

- Az emlősök több mint egyharmada ebbe a rendbe tartozik. Főként növényevők. A mókusfélék közé hazánkban a mókus és az ürge tartozik.

MÓKUS (*Sciurus vulgaris*)

- Hegy- és dombvidéki erdőink lakója. Az erdők fatörzs és lombkoronaszintjében él.
- Táplálékát magvak, termések adják.
- Védett, természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- A woolly mammoth is shown in a natural setting, likely a forest or tundra. The mammoth is covered in thick, shaggy brown fur and has a long, curved tusk visible on the left side. The background consists of tall, thin trees and some greenery.
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: RÁGCSÁLÓK
 - » CSALÁD: HÓDFÉLÉK

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

EURÓPAI HÓD (*Castor fiber*)

- Nagy, zömök testű, erős metszőfogú, lapos, pikkelyes farkú emlős. Hátsó lábán úszóhártyát visel.
- Vízben, víz közelében él, jellegzetes rágásairól, építményeiről ismerhető fel élőhelye.
- Hazánkban kipusztult, betelepítése napjainkban is sikerrel zajlik.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

EURÓPAI HÓD (*Castor fiber*)

- Az európai hód kanadai rokonával ellentétben nem épít hódvárakat és gátakat is csak ritkán emel, vackát inkább a partfalban ássa ki.
- A tél beköszöntével a hód a lakóürege bejáratánál az összegyűjtött friss hajtásokból, esetleg nagyobb fákból élelemraktárt létesít.

-
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: RÁGCSÁLÓK
 - » CSALÁD: EGÉRFÉLÉK
 - » ALCSALÁD: POCOKFORMÁK
 - Kis testű fajok, a farkuk mindig rövidebb, mint a testhosszuk. Fülük kicsi, a fejtők alig emelkedik ki. A növényeknek főként a vegetatív részeit fogyasztják.

MEZEI POCOK (*Microtus arvalis*)

- Tavasztól őszig főként lucernásokban, legelőkön él.
- A legnagyobb szaporodóképességgel rendelkező emlős. Egy áttelelt nősténynek őszre több száz utóda is lehet.

-
- A large, shaggy brown bear is the central focus of the image, standing in a forest. The bear's fur is thick and brown, and it has a long, light-colored tail. The background consists of tall, thin tree trunks and some green foliage, suggesting a natural habitat. The text is overlaid on the left side of the image.
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: RÁGCSÁLÓK
 - » CSALÁD: EGÉRFÉLÉK
 - » ALCSALÁD: HÖRCSÖGFORMÁK

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

HÖRCSÖG (*Cricetus cricetus*)

- Jelentős mezőgazdasági kártevő.
- Teste zömök, farka rövid, bundája foltos. Táplálékát a pofazacskójában hordja be éléskamrájába.
- Kalászosok, kukorica, napraforgó terméséből 2-8 kg mennyiséget gyűjt télére.
- Csapdázással gázosodó szerekkel irtható.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**
 - **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**
 - **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**
 - **REND: RÁGCSÁLÓK**
 - » **CSALÁD: EGÉRFÉLÉK**
 - » **ALCSALÁD: EGÉRFORMÁK**
 - **Farkuk a törzzsel egyenlő vagy hosszabb. A pocokfélékhez képes fülük nagyobb, arcuk hegyesebb. Állandó rágcsálásukkal is károkat okoznak, humán-egészségügyileg is veszélyesek.**

HÁZI EGÉR (*Mus musculus*)

- Ázsiából terjedt Európába, elsősorban az ember környezetében él.
- Színe általában szürke.
- Szinte mindent megrág, minden szerves anyagot elfogyaszt.
- Egészségügyi szempontból is veszélyes, nagyon szapora.
- Albínó változata labor állat.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

VÁNDORPATKÁNY (*Rattus norvegicus*)

- A legkártékonyabb rágcsáló a Földön.
- Emberi környezetben, szeméttelpeken, csatornáknban, pincékben, állattartó telepeken gyakori.
- Minden állati és növényi szerves anyagot elfogyaszt. Fertőző betegségeket terjeszt.

-
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: RÁGCSÁLÓK
 - » CSALÁD: EGÉRFÉLÉK
 - » ALCSALÁD: FÖLDIKUTYA-FORMÁK

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

NYUGATI FÖLDIKUTYA (*Nannospalax leucodon*)

- Előfordulásának legnyugatibb tája Magyarország.
- Szem, fülkagyló és farok nélküli föld alatt élő kisemlős.
- Megritkult, nagyobb telepei Debrecen környékén találhatóak.
- Fokozottan védett, természetvédelmi értéke 500.000 Ft.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

NYUGATI FÖLDIKUTYA (*Nannospalax leucodon*)

- A gyepalkotó növények föld alatti részével táplálkozik.
- Akár több száz m hosszú járatrendszer készít.
- Lakótanyája 1,5-2 m mélységben van.
- Zöldségekben gyökérszövedékeket károsíthat.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)**
 - **ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)**
 - **OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)**
 - **REND: RÁGCSÁLÓK**
 - » **CSALÁD: CSINCSILLAFÉLÉK**
 - **A tenyésztett nemes csincsilla a dél-amerikai gyapjas és rövidfarkú csincsilla keresztezésének eredménye.**

GYAPJAS CSINCILLA (*Chinchilla laniger*)

- Az Andok magas hegyvidékéről származik. 1920 óta tenyésztik.
- Szőrzete háton, oldalon szürke, a has táján fehér. A szürke szőrök fehéresen fátyolozottak.
- Testük 25-30 cm hosszú.

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

-
- TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)
 - ALTÖRZS: ÁLLKAPCSOSOK (GNATHOSTOMATA)
 - OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)
 - REND: RÁGCSÁLÓK
 - » CSALÁD: TENGERIMALAC-FÉLÉK

Dr. Forgó István Gerinces
rendszertan V.

NUTRIA (*Myocastor coypus*)

- Dél-amerikai mérsékelt égövi tájairól származik. Növényevő.
- Testhossza 50-60 cm, farka 40 cm hosszú, patkányra emlékeztet.
- Bundája tömött, a barna és a szürke különböző árnyalatú színeivel. Prémje értékes, hazánkban tenyésztik.

